

Aan het College van B&W Hillegom
t.a.v. de heer van Rijn, wethouder

Hillegom, 12 oktober 2021,

Geacht college,

Op 1 januari treedt nieuwe wetgeving op het gebied van inburgering in werking. U heeft de Adviesraad Sociaal Domein om een formeel advies gevraagd op dit beleid. Dat geven wij u bij deze.

Onder de nieuwe wetgeving wordt de gemeente verantwoordelijk voor de inburgering van nieuwe burgers met een inburgeringsplicht. U geeft aan niet alleen de nieuwe wet te willen implementeren, maar uw doel breder op te vatten, namelijk als het vormgeven van een succesvol inburgeringsproces en zorgen voor lokale aansluiting in het sociaal domein.

In voorbereiding op de voorliggende beleidsnotitie wet inburgering 2022 heeft u gesproken met verschillende stakeholders. Aanvullend op de genoemde maatschappelijke en overheidspartijen doen wij de suggestie op bij inburgeraars zelf op te halen wat zij nodig hebben voor een succesvol inburgeringsproces. Deze beleidsnotitie is klaar, maar een tussenevaluatie na bijvoorbeeld 1 jaar kan een mooie manier zijn om de vinger aan de pols te houden en te kijken of het inburgeringsproces inderdaad succesvol lijkt te zijn.

Alvorens mensen aan hun inburgeringstraject beginnen, vindt een warme overdracht plaats vanuit COA en vervolgens een brede intake door ISD en Vluchtelingenwerk. Wij zijn positief over de inzet van de expertise van Vluchtelingenwerk gelijk bij aanvang in de gemeente. Daarnaast stellen wij voor om de brede intake verder te verbreden met een vertegenwoordiging uit het wijksamenwerkingsverband (1^e lijns zorgverleners), gezien de vaak ook spelende medische problematiek en trauma's. Het concept van Positieve Gezondheid kan hier goed worden ingezet om samen tot een gedragen plan van inburgering komen.

Veel aandacht gaat uit naar Nederlands leren. Hiertoe is onderwijs ingekocht. Maar taal is meer dan onderwijs, taal verbindt en integreert. U geeft aan ook te willen zorgen voor lokale aansluiting in het sociaal domein. Wij denken dat in het verlengde van taal hiervoor een mooie kans kan liggen door verbinding te maken met mooie voorbeelden van vrijwilligersinitiatieven, zoals 'taalmaatjes' en de bibliotheek en ook de verbinding met Welzijn. Ook een goede introductie in de buurt en bij de bureaus lijkt ons van groot belang.

Wij denken dat het goed zou zijn om het begrip 'leerbaarheidstoets' toe te lichten. Wat is Leerbaarheidstoets? Als het om een momentopname van capaciteiten tot leren gaat, houd dan rekening met de invloed van de fysieke en in het bijzonder mentale gezondheid hierop. In dit geval is leerbaarheid geen statisch begrip.

Op pagina 4. stelt u: *'Met de nieuwe Wet inburgering wijzigt het inburgeringsstelsel. Voor mensen die inburgeringsplichtig zijn is dit een positieve verandering'*. Mensen worden meer aan de hand genomen om de taal te leren een hun plek in onze samenleving te helpen vinden. Met u, verwachten wij dat dit voor veel inburgeringsplichtigen hun formele start in Nederland zal vereenvoudigen. Echter zien wij ook een keerzijde: alles wordt heel strak ingeregeld, hoeveel ruimte laat dit voor

differentiatie? - Denk aan hoogopgeleide mensen die een sneller traject zouden aankunnen of meer zelf willen regelen, jongeren die willen studeren of heel getraumatiseerde of zieke mensen voor wie ook de zelfredzaamheidsmodule te veel is, die niet meer aankunnen en langdurig begeleiding en ondersteuning vanuit bv vluchtelingenwerk nodig hebben.

Wij zijn blij met keuze om intensief samen te werken met Vluchtelingenwerk, dat al vele jaren met grotendeels vrijwilligers vluchtelingen en inburgeraars begeleidt bij hun start in Nederland. Het is ons inziens belangrijk dat deze expertise betrokken blijft.

Wij verwachten dat de nieuwe wetgeving veel inburgeraars een soepelere start in onze samenleving kan geven doordat veel meer voor het wordt geregeld. Positief zijn wij over de dwarsverbanden tussen inburgering en participatie. Samengevat geven wij de volgende adviezen:

1. Betrek de inburgeraars bij het beleid, vraag hen zelf wat ze nodig hebben;
2. Breid de brede intake uit met een vertegenwoordiging uit het wijksamenwerkingsverband;
3. Licht het begrip Leerbaarheidstoets toe;
4. Geef verder invulling aan het zorgen voor lokale aansluiting, bv. via taalmaatjes en een kennismaking met de burens;
5. Geef ruimte aan differentiatie. Blijf alert op de mogelijkheid van maatwerk als één van de sleutels naar uw doel van een succesvol inburgeringsproces.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Hillegom

PS: p.5, 'inburgeraars *worden* tijdens hun inburgeringstraject zelfredzame, betrokken volwassenen'. Voorstel om deze zinsnede te laten vervallen, we mogen er immers van uit gaan dat zij dat al waren voordat zij hun weg naar Nederland vonden! (tenzij minderjarig natuurlijk)